

Bijlage I. Evidence-based literatuuronderzoek

Literatuursearch

Voor de richtlijn Psittacose heeft het Provinciaal Overleg Infectieziektebestrijding Utrecht een knelpuntenanalyse uitgevoerd. Hieruit zijn twee uitgangsvragen geformuleerd, waarna een literatuursearch is gedaan in Medline van 1980 tot en met 2006 en in Embase vanaf 1980 tot en met 2006.

Uitgangsvragen

1. Moet er bij een melding van psittacose bij een dier of mens worden nagegaan of er andere blootgestelden aan dezelfde (vermoedelijke) bron zijn en of zij ook ziekteverschijnselen hebben? Met andere woorden: wanneer moet contactonderzoek plaatsvinden?

Samenvatting literatuur

Een tijdige diagnose kan helpen om de bron te identificeren en de verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Vogels die verdacht worden van humane besmetting zullen naar de veterinaire deskundige worden gebracht voor evaluatie en behandeling. Een epidemiologisch onderzoek zou geïnitieerd moeten worden wanneer een vogel met bevestigde of vermoedelijke ornithose bij een dierenwinkel is gekocht korter dan 60 dagen sinds de verschijning van de ziekte, of wanneer er een persoon bevestigde of vermoedelijke psittacose heeft, of wanneer er meerdere gevallen van ornithose zijn geconstateerd van dezelfde bron. In andere situaties kan er een beperkt onderzoek worden ingesteld door de GGD of de VWA.

(Smith et al., 2005, *richtlijnen en rapporten, autoriteit*)

Artsen infectieziekten van GGD'en en veterinaire deskundigen overleggen met elkaar indien nodig. Alleen indien het aangetoond is dat de verwekker *C. psittaci* is, kan er eventueel bronopsporing plaatsvinden. Mocht er een vermoedelijke bron aanwezig zijn, dan is de voornaamste taak van de veterinaire deskundige om voorlichting te geven over preventie en zonodig besluiten tot het instellen van behandeling van de dieren. Mocht van een vogel/groep vogels zeer sterk vermoed worden dat deze de bron is/zijn van een humane infectie dan kan ook zonder eerst de verwekker te hebben aangetoond een behandeling met doxycycline ingesteld worden.

(Voedsel en Waren Autoriteit, 2005, *richtlijnen en rapporten, autoriteit*)

Overige overwegingen

Aanbeveling

Wanneer een dier de bron is van meerdere dierlijke besmettingen kan de VWA besluiten tot een bron-/contactonderzoek. Wanneer er sprake is van humane besmettingen bepaalt de GGD het beleid voor contactonderzoek.

Literatuur

- Smith KA, Bradley KK, Stobierski MG, Tengelsen LA. Compendium of measures to control *Chlamydia psittaci* (formerly *Chlamydia psittaci*) infection among humans (psittacosis) and pet birds. *J. Am. Vet. Med. Assoc.* 2005;226:532-539.
- Voedsel en Waren Autoriteit. Protocol Chlamydie (psittacose/ornithose), 2005.

2. Wat zijn de voorzorgsmaatregelen die genomen moeten worden bij het reinigen van een huis waarin vogels verblijven die zeer waarschijnlijk psittacose hebben?

Samenvatting literatuur

Kooien moeten dagelijks worden schoongemaakt en gedesinfecteerd. *C. psittaci* is gevoelig voor de meeste reinigingsmiddelen, chemische desinfectantia en hitte. 70% alcohol, 1% lysol

en een 1-op-100-oplossing van huishoudchloor zijn effectief. Personen die een huis reinigen, dienen voorlichting te krijgen over de ziekte en over preventieve maatregelen. Zij moeten beschermende kleding, handschoenen, hoofdbedekking en een FFP2-masker dragen. (Longbottom et al., 2003, *review*)

Draag beschermende kleding, handschoenen, hoofdbedekking en een FFP2-masker. Wanneer er sectie is verricht op kadavers die mogelijk zijn besmet, moeten deze worden natgemaakt met desinfectans. Gebruik geen stofzuiger, omdat dit de besmette stofdeeltjes in de lucht zal verspreiden. Verwijder regelmatig het afvalmateriaal uit de kooi. (Smith et al., 2005, *richtlijnen en rapporten, autoriteit*)

Bij een bevinding van psittacose moet de ruimte waarin de vogels verbleven en de materialen waarmee de vogels in aanraking zijn geweest, worden gedesinfecteerd. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van chloorverbindingen, formaline of halmid-D (3% oplossing). Een goede hygiëne in vogelverblijven is erg belangrijk, hokken moeten goed te reinigen zijn. Een goede ventilatie is belangrijk. (Voedsel en Waren Autoriteit, 2005, *richtlijnen en rapporten, autoriteit*)

Aanbeveling

Ruimten en kooien waar zich (mogelijk) besmette vogels bevinden dienen gereinigd en gedesinfecteerd te worden. Om besmette deeltjes niet in de lucht te verspreiden moeten de kadavers worden natgemaakt met water of desinfectans. Niet stofzuigen!
Er dient beschermende kleding gedragen te worden: handschoenen, hoofdbedekking en een FFP2- masker.

Literatuur

- Longbottom D, Coulter LJ. Animal chlamydioses and zoonotic implications. J.Comp Pathol. 2003;128:217-244.
- Smith KA, Bradley KK, Stobierski MG, Tengelsen LA. Compendium of measures to control Chlamydoxiphila psittaci (formerly Chlamydia psittaci) infection among humans (psittacosis) and pet birds. J.Am.Vet.Med.Assoc. 2005;226:532-539.
- Voedsel en Waren Autoriteit. Protocol Chlamydirose (psittacose/ornithose), 2005.